

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

21 iulie 2026

**Probă scrisă
PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÉTEL (30 punct)

A speciașis oktatás didaktikájának egyik alapelve az akadályozottsággal élő és/vagy sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók/fiatalok *hozzáférésének és részvételének elősegítésére irányul*. A megfelelő és minőségi oktatáshoz való hozzáférés az oktatási szükségletekhez igazított pedagógiai beavatkozásokat feltételez. Ezek a szükségletek az egyes gyermekek/tanulók/fiatalok potenciáljának alapos megismerése után válnak nyilvánvalóvá.

- A. Határolja körül a *normalizáció*, *SNI*, *képességfejlesztés* fogalmak jelentését! **6pont**
- B. Magyarázza meg az *akadályozottság* és *SNI (CES)* fogalmi közötti kapcsolatot! **2 pont**
- C. Nevezze meg az értelmi akadályozottság kialakulásáért felelős két etiológiai (kóroki) kategóriát! **2 pont**
- D. Részletezze az értelmi akadályozottság kialakulásáért felelős három faktorcsoporthat, a gyermek biopszichés fejlődésére és evolúciójára kifejtett hatásuk időpontja szerint! **6 pont**
- E. Említsen meg két értelmi akadályozottság típusat az intelligenciahányados (IQ) értéke szerint! **2 pont**
- F. Ismertessen három sajátos vonást az értelmi akadályozott személy klinikai kórképe és gyógypedagógiai profilja alapján! **6 pont**
- G. Írja le az *életrajzi (biografikus) módszert*, mint az akadályozottsággal élő és/vagy SNI-s gyermekek/tanulók/fiatalok jellemzőinek feltárását segítő módszert! **3 pont**
- H. Indokolja meg az életrajzi módszer jelentőségét az akadályozottsággal élő és/vagy sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók/fiatalok pedagógiai intervenciójában! **3 pont**

II. TÉTEL (30 punct)

Válaszoljon az alábbi követelmények mindegyikére, amelyek az akadályozottsággal élő és/vagy sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, tanulók és fiatalok oktatási, nevelési és rehabilitációs folyamatában a személyes és szociális önállóság formálását célzó tevékenységek sajátosságaira vonatkoznak:

- A. Határolja körül a *személyes autonómia*, *társadalmi integráció* fogalmainak jelentését! **4 pont**
- B. Fogalmazza meg a gyógypedagógiai és szociális szolgáltatások alapvető célját! **3 pont**
- C. Nevezzen meg a *társadalmi alkalmazkodás* és a *társadalmi integráció* közötti két alapvető különbséget! **2 pont**
- D. Mutassa be a *társadalmi integrációt*, mint célt, folyamatot és eredményt! **3 pont**
- E. Ismertessen négyet a személyes és társas autonómia programjának általános céljai közül! **4 pont**
- F. Soroljon fel hat irányelvet a személyes és társas autonómia-magatartások tanulásának/kialakításának és fejlesztésének módszertanából! **6 pont**
- G. Példázza a szociális magatartás kialakítását, a személyes és társas autonómia fejlesztését célzó általános programban szereplő négy kompetenciára hivatkozva! **4 pont**
- H. Érveljen a személyes önállóság kialakítását célzó tevékenységek fontossága mellett az akadályozottsággal élő és/vagy sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók/fiatalok nevelési-oktatási és rehabilitációs folyamatában! **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

A gyakorlatban a tanítási tevékenység optimális szervezési formája az, amely hatékonyan képes összehangolni a tanár és a tanulók erőfeszítéseit, és ezt az oktatási módszer is támogatja.

A fenti állításból kiindulva válaszoljon a következő követelményekre:

- a. Ismertesse a *oktatási módszer* fogalmának jelentését! **4 pont**
- b. Soroljon fel hármat az oktatási módszerek funkciói közül a fejlesztő-terápiás tevékenységben! **6 pont**
- c. Mutassa be a *szemléltetés módszerét* az alábbi szempontok szerint:
 - 1. határozza meg, **4 pont**
 - 2. említsen meg két érvet, amely igazolja a módszer aktív jellegét, **4 pont**
 - 3. soroljon fel négyet a szemléltetés (demonstráció) formái közül, **4 pont**
 - 4. fogalmazzon meg két didaktikai/módszertani követelményt a szemléltetés módszerének alkalmazásával kapcsolatban, **4 pont**
 - 5. példázza a szemléltetés módszerének alkalmazását egy konkrét akadályozottság-típus esetében! **4 pont**